

foydalanilmayotgan ko`plab imkoniyatlar mavjud ekanligi aniqlandi. Shu asosda talabalarda bilim, ko`nikma va malakalarning rivojlanishi va biridan ikkinchisiga aylanish jarayonlari mazmuni ochib berildi.

Islohotlar tufayli ta`lim tizimiga yangi pedagogik texnologiyalar keng kirib kelmoqda, biroq buning natijasida yuzaga keladigan ulkan didaktik imkoniyatlardan foydalanish uchun yetarli nazariy - uslubiy asos yaratilgan emas. O`qituvchilarni tayyorlashning o`quv-tarbiyaviy jarayoniga yangi pedagogik texnologiyalarni ishlab chiqish va tatbiq qilish muammolarini o`rganish natijasida tadqiqot muammosini hal qilishda pedagogik texnologiyalar va texnologik yo`nalish imkoniyatlari tahlil qilindi.

Adabiyotlar

1. Azizxodjayeva N.N. Osnovnie tendentsii razvitiya visshego pedagogicheskogo obrazovaniya v Uzbekistane /Pod red. V.A.Slastenina. - T.: "Fan", 1990. –143 s.
2. Bepalko V.P. Pedagogika i progressivnie tehnologii obucheniya. – M.: 1995.
3. Bepalko V.P. Slagaemie pedagogicheskoy tehnologii. - M.: Pedagogika. 1989. - 190 s.
4. Vorobyev A.I., Limanskiy S.A. Texnicheskoe konstruirovaniye i modelirovaniye. Uchebnoye posobie dlya studentov IPF pedinstitutov i uchashixsya peduchilish. -T.: "O`qituvchi", 1990. –110 s.
5. Jo`rayev R.H., Tolipov O`Q. Pedagogik faoliyat, texnologiyalar va mahorat. // "Uzluksiz ta`lim" j. 2003. № 2. 3-10-b.

Фирюза ШОДЖОНОВА

Бухоро давлат университети таълим сифатини назорат қилиш бўлими бош мутахассиси

ТАЛАБАЛАРДА ИҚТИСОДИЙ ТУШУНЧАЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРИШ - ПЕДАГОГИК МУАММО СИФАТИДА

Ушбу мақолада фан техника тараққиётининг шиддат билан ривожланиши ва рақамли технологияларни жорий этиб рақамли иқтисодиётга ўтилиши зарур бўлган даврда ишчи кучига бўлган талаб камайиши, аммо сифатли, малакали ва юқори интеллектга эга бўлган мутахассисларга талаб ошиб бориши, шундай кучли рақобат мавжуд бўлган меҳнат бозорида рақобатбардош кадрларни тайёрлаш ва ёиларни тадбиркорлик билан шуғулланиб ўзини-ўзи банд қилиши имкониятларини ўргатиш зарурлиги илмий-услубий жиҳатдан таҳлил қилинган. Шунингдек, талабаларда ишибилармонлик борасидаги тушунча ва кўникмаларни шакллантириши учун махсус тайёргарлик кўрган, юқори билимга эга ва педагогик маҳорат соҳиби бўлган педагоглар олдида катта масъулиятли вазифа юклатилганлиги, бундай вазифани бажаришида замонавий педагоглардан ажодларимиз, яъни шарқ мутафаккирлари томонидан қолдирилган илмий меросимизни ўрганиб, уларни ёш авлод тарбиясида фойдаланиши йўллари ҳақида фикр юритилган.

Калит сўзлар: таълим ислоҳоти, эҳтиёж, иқтисодий фаолият, ишлаб чиқариши, меҳнат ресурси, меҳнат предметлари, меҳнат қуроллари, меҳнат шароити, иқтисодиёт.

В статье обсуждены проблемы базового образования в высших учебных заведениях Республики. Выпуская специалистов, мы должны учитывать их способность выдерживать конкуренцию в условиях рыночной и цифровой экономики. Не усугубляя проблему безработицы, которая, естественно, возникает в условиях высоких технологий, необходимо развивать у студентов правильное понятие о бизнесе. Особенно делать ударение на расшифровку азов предпринимательства, действующих в рамках законов, принятых, соответственно, в нашей Республике.

Следующим звеном в цепочке подготовки специалистов, отвечающим требованиям мировым стандартам, естественно, требуются преподаватели с высоким уровнем интеллекта. Преподаватель постоянно и стабильно должен над собой работать, владеть большой информационной зоной и активно доносить свою информацию на образовательных площадках. Чтобы вносить интеллектуальные инвестиции с расчетом на перспективу, обязательным является глубокие познания научных трудов наших предков – гениальных творцов Востока, наследием которых пользуется весь мир.

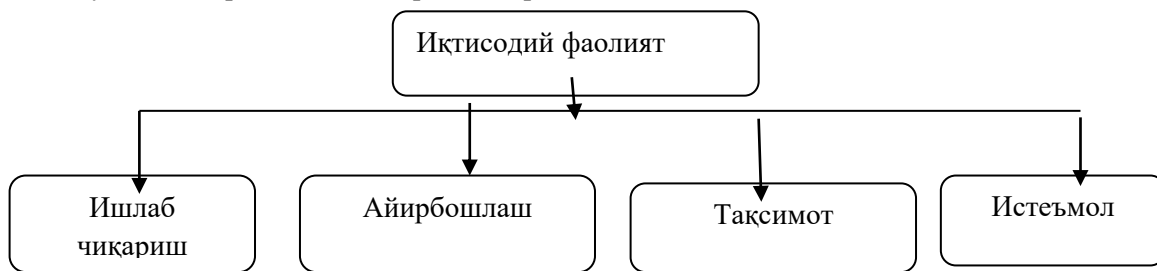
Ключевые слова: реформа образования, потребность, экономическая деятельность, производство, трудовые ресурсы, предметы труда, оружие труда, условия труда, экономика.

The article discusses the problems of basic education in higher educational institutions of the Republic. When releasing specialists, we must take into account their ability to withstand competition in a market and digital economy. Without aggravating the problem of unemployment, which naturally occurs in high-tech conditions, it is necessary to develop students' correct understanding of business. Especially to emphasize the deciphering of the basics of entrepreneurship, acting within the framework of laws adopted, respectively, in our Republic.

The next link in the chain of training specialists who meet the requirements of international standards, of course, requires teachers with a high level of intelligence. The teacher must constantly and steadily work on himself, own a large information zone and actively communicate his information on educational platforms. To make intellectual investments with a view to the future, it is necessary to have a deep knowledge of the scientific works of our ancestors – the genius creators of the East, whose legacy is enjoyed by the whole world.

Key words: education reform, need, economic activity, production, labor resources, labor items, weapons of labor, working conditions, economy.

Ҳар бир инсон дунёга албатта ўзининг эҳтиёжлари билан келади. Эҳтиёж бу иқтисодий категория бўлиб – инсоннинг яшashi ва камол топиши учун истеъмол қилиши лозим бўлган товар ва хизматлар ҳисобланади. Инсон ҳаёти давомида эҳтиёжларини қондиришга ҳаракат қилиб яшайди ва максимал даражада қондириш имкониятларини излаб умрини ўтказади. Эҳтиёжларини қондириши учун инсон албатта иқтисодий фаолият билан шуғулланиши, истеъмол учун зарур бўлган неъматларни яратиши яъни, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишни ташкил этиши лозим. Иқтисодий фаолият қуйидаги таркибий қисмлардан иборат.

Аммо иқтисодиётнинг бош масаласи эҳтиёжларнинг чексизлиги ва ресурсларнинг чекланганлигидадир. Шу билан бир қаторда эҳтиёжларнинг кундан-кунга ошиб бориши бу муаммони янада мураккаблаштиради. Шунинг учун инсоният олдида қуйидаги вазифалар туради:

- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишнинг энг зарур ва камхарж вариантини яратиш;
- мавжуд ресурслардан самарали фойдаланиш;
- меҳнат унумдорлиги ва ресурслар унумдорлигини ошириш;
- иқтисодий билим ва кўникмага эга юқори малакали мутахассисларни тайёрлаш.

Ушбу вазифаларни амалга ошириш учун аввало ёшларимизда иқтисодий тушунча ва фикрларни ривожлантириш зарур. Ўзбекистон Республикасининг Биринчи Президенти И.А.Каримов таъкидлаганидек, “Бозор иқтисодиётини қуриш, бозор ислохотларини амалга ошириш учун аввало кишиларда янгича иқтисодий фикрлашни шакллантириш, уларнинг дунёкарашларини ўзгартириш лозим” [2,87]. Бу муаммони ечимини топиш ва эҳтиёжларни максимал қондириш учун инсон олдида турган вазифаларни бажаришда бозор иқтисодиётини барпо этиб, иқтисодиётнинг ички қонунларини, имкониятларимизни бирма-бир таҳлил қилиб чиқишимиз зарур. Бу эса бугун олий таълим муассасалари олдида ҳам қатта вазифаларни қўяди. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш.М.Мирзиёев “Биз фақат фаол тадбиркорлик, тинимсиз меҳнат ва интилиш орқали тараққиётга, фаровон ҳаётга эриша оламиз” [1] - кўрсатиб ўтганидек, ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ интилиш ва меҳнат қилиш эвазига эҳтиёжларни қондириш ҳамда фаровон ҳаётга эришиш учун тадбиркорликни йўлга қўйиб, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишни ташкил этишимиз лозим. Ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатишни ташкил этиш, энг зарур ва камхарж вариантларини яратиш учун авваламбор ҳар бир тадбиркор - иш бошқарувчи нима ишлаб чиқариш? Ким учун ишлаб чиқариш? Қанча ишлаб чиқариш? лозим деган саволларга тўғри жавоб топа олса, унинг яратган маҳсулоти албатта ўз харидорларига етади, мўлжалланган нархда сотилади ва ортиқча маҳсулот қолмайди. Бундай саволлар жавобини топиш учун ўзини-ўзи иш билан таъминламоқчи бўлган ҳунар эгалари,

ишбилармонлар, тадбиркорлар, умумий қилиб айтганда иқтисодий фаолият эгалари иқтисодий билимга эга бўлишлари лозим.

Тайёр режалар асосида ишни ташкил этиш ва маҳсулотни паст қийматда яратиб юқори нархда сотиб максимал фойда олиш учун товарга (хизматга) сарфланадиган ресурслардан самарали фойдаланиш лозим. Маҳсулотни паст қиймат асосида яратиш учун ишлаб чиқарувчи-тадбиркор авваламбор товарга сарфланадиган ресурслар таркибини яхши ўрганиб, уларни имкон қадар содалаштириш ва камайтириш борасида бош қотиради. Ҳар бир маҳсулотга сарфланадиган ресурсларни 4 гуруҳга ажратишимиз мумкин:

1. Меҳнат предметлари (хом-ашё ва материаллар сарфи).
2. Меҳнат қуроллари (асбоб ускуналар, технологиялар).
3. Меҳнат шароити (бино-иншоотлар).
4. Ишчи кучи.

Ҳар бир ресурс маҳсулот яратилиши учун муҳимлиги жиҳатдан бир-биридан фарқ қилмайди, яъни барчаси бир хил зарур. Аммо маҳсулот ҳажмига ва сифатига таъсири жиҳатидан бир-биридан фарқ қилади. Маҳсулот сифатига таъсир қилувчи ресурслар (меҳнат предметлари)ни камайтиришни иложи йўқлигини, бундай ресурслар камайтирилса, маҳсулот ҳажми камайиши ёки сифати пасайиши ҳаммага аён. Аммо меҳнат қуролларидан, меҳнат шароитидан, ва албатта ишчи кучидан самарали фойдаланиш, яъни шу ресурсларнинг қувватидан максимал даражада фойдаланган ҳолда товар (хизмат) яратиш товар қийматини пасайтиришга ёрдам беради. Шунингдек, товарнинг нафлилигини оширган ҳолда паст қийматда яратилса, бу товар тадбиркор фойдасини оширади ва унга бўлган талабни ҳам ошишига сабаб бўлади. Демакки, аҳолининг шу маҳсулотга бўлган эҳтиёжи кўпроқ кондирилади.

Ресурслар қувватидан максимал даражада фойдаланиш – шу ресурслар унумдорлигини ошириш ҳисобланади. Унумдорлик - яратилган маҳсулот миқдори билан ўлчанадиган иқтисодий категория бўлиб, уни икки усулда ҳисоблаш мумкин.

1-дан жон бошига тўғри келадиган маҳсулот ҳажмини ўлчаш орқали меҳнат унумдорлигига баҳо берилади.

2- дан вақт бирлигида яратилган маҳсулот ҳажмини ўлчаш орқали меҳнат унумдорлигига баҳо берилади.

Хўш меҳнат унумдорлиги ва ресурслар унумдорлигини ошириш учун нима қилиш лозим? Унга қандай омиллар таъсир қилади?

Меҳнат унумдорлиги деганда меҳнатни яратувчи (ишчи кучи) нинг унумдорлиги тушунилади ва меҳнатни яратувчи (ишчи кучи)га боғлиқ омиллар меҳнат унумдорлигига таъсир қилади. Ишчи кучи билан боғлиқ омиллар:

- ишчи кучининг билими, малакаси ва маҳорати;
- ишчи кучига яратилган шароит;
- ишчи кучи ишлайдиган технология. Бу омилларнинг энг мақбул (мукамал) ҳолатида меҳнат унумдорлиги юқори бўлади ва тайёр маҳсулот ҳажми ошади.

Ресурс унумдорлиги тайёр маҳсулотга сарфланаётган ресурс қувватидан (имкониятидан) унумли фойдаланган ҳолда максимал миқдордаги маҳсулот яратиш. Бундай унумдорликларни таъминлаш учун ҳар бир тадбиркор-раҳбар билимли малакали мутахассисларни ишга ёллаши, ишчи ходимга яхши фаолият олиб бориши учун қулай шароит яратиб бериши, илғор технологиялар билан таъминлаши лозим. Илғор технологияларни жорий этилиши ресурслар унумдорлигини оширибгина қолмасдан, балки ресурслар сарфини камайтиришга ҳам олиб келади. Замонавий технологиялар электр ва ёқилғи сарфи жиҳатдан камхаржлиги ҳамда бундай технологияларга жорий таъмирлаш харажатлари минимал даражада бўлиши билан ресурс унумдорлигини оширади. Хусусан, бугунги кунда рақамли технологиялар ҳар томонлама замон талабларига мос бўлиб, бундай технологияларни жорий этиш ва рақамли иқтисодиётга ўтиш учун Президентимиз айтганларидай ҳаммамиздан тинимсиз ўқиб-ўрганишимиз, ишимизни мукамал ва унумли бажаришимиз, замонавий билимларни эгаллаб, ўзимизни аямасдан олдинга интилишимиз талаб қилинади.

Иқтисодий билим ва кўникмага эга юқори малакали мутахассислар ишлаб чиқариш унумдорлигига таъсир этувчи биринчи омил экан, давлатимиз раҳбарининг юқоридаги фикрларидан хулоса қилиб, бу омилни асосий омил сифатида ҳам кўрсатишимиз мумкин. Хўш, шундай экан, кучли рақобат бозорида рақобатбардош бўлган юқори билим, кўникма ва интеллектга эга мутахассисларни тайёрлаш биз учун муҳим масала бўлиб турибди. Жаҳон стандартлари талабларига жавоб берадиган мутахассисларни тайёрлаш - юқори малакали педагогларга бўлган талабни ошириш билан бир қаторда улар олдида жиддий вазифаларни ва талабларни кўяди. Президентимиз

Ш.М.Мирзиёев 2020 йилда Олий Мажлисга қилган Мурожаатномаларида таъкидлаганидек, “Ўзбекистонни ривожланган мамлакатга айлантиришни мақсад қилиб қўйган эканмиз, бунга фақат жадал ислохотлар, илм-маърифат ва инновация билан эриша оламиз.

Бунинг учун, авваломбор, ташаббускор ислохотчи бўлиб майдонга чиқадиган, стратегик фикр юритадиган, билимли ва малакали янги авлод кадрларини тарбиялашимиз зарур. Шунинг учун ҳам боғчадан бошлаб олий ўқув юртигача – таълимнинг барча бўғинларини ислох қилишни бошладик.

Нафақат ёшлар, балки бутун жамиятимиз аъзоларининг билими, савиясини ошириш учун аввало илм-маърифат, юксак маънавият керак. Илм йўқ жойда қоқоқлик, жаҳолат ва албатта, тўғри йўлдан адашиш бўлади.

Шарқ донишмандлари айтганидек, “Энг катта бойлик – бу ақл-заковат ва илм, энг катта мерос – бу яхши тарбия, энг катта қашшоқлик – бу билимсизликдир!” [1].

Шу сабабли ҳаммамиз учун замонавий билимларни ўзлаштириш, чинакам маърифат ва юксак маданият эгаси бўлиш узлуксиз ҳаётий эҳтиёжга айланиши керак.

Бугунги давр талаблари биз иқтисодчи - педагоглардан нафақат ўзимиз–ўз устимизда ишлаб замон талабларига мос билимларни ўзлаштиришимизни, балки иқтисодий йўналишдаги талабалардан ташқари ноиқтисодий йўналишдаги талабаларга ҳам иқтисодий маълумот, билим ва тарбия беришимизни тақозо этади.

Иқтисодий маълумот – иқтисодий тушунчаларни кундалик ҳаётга боғлаб ўргатиш, кўрсатиб бериш. Иқтисодий таълим-маҳсус тайёрланган шахслар ёрдамида иқтисодиётнинг қонун- қоидалари ва категорияларини ўргатиш ва улардан иқтисодий фаолиятда фойдалана олиш кўникмасини шакллантириш, иқтисодий билимларини ривожлантириш. Иқтисодий тарбия – шахсга ҳисоб-китобни, тежамкорликни, меҳнатсеварликни ўргатиб, бу билимларини кундалик фаолиятида қўллай олиш қобилиятини шакллантиришдан иборатдир. Демак иқтисодий бўлмаган йўналишидаги талабаларни ҳам иқтисодий маълумотларга эга қилиб, уларга иқтисодий тарбия бериш зарурлигини айтишимиз мумкин.

Иқтисодий таълим педагогикаси авваломбор, Қуръони Карим ва Ҳадислардаги иқтисодий ғоялари асосида шаклланиб, уни Форобий, Ибн Сино, Юсуф хос Ҳожиб, Алишер Навоий, Мирзо Улуғбек, Заҳриддин Бобирларнинг иқтисодий қарашлари бойитган.

Бугунги таълим ислохоти талаблари ва республикамизнинг ижтимоий-иқтисодий тараққиёти истиқболлари бўлажак иқтисодчи, тадбиркор ва бошқарувчиларни тайёрлашда мутафаккирларимиз қолдирган илмий меросдан фойдаланиб, замон талабларига мос мутахассисларни тайёрлашни талаб этмоқда. Дарҳақиқат, Президентимиз таъкидлаганларидек, “Иқтисодиёт соҳасида олдимизда турган вазифалар ҳақида гапирганда, аввало – иқтисодиётни ривожлантиришга доир стратегик вазифаларни рўёбга чиқаришга қодир малакали кадрларни тайёрлашни кўрсатишимиз мумкин” [1].

Иқтисодиётни талабаларга ўргатар эканмиз, авваломбор ўзимиз унинг моҳиятини чуқур англаган ҳолда ҳар бир тушунча ва категорияларни, қонун ва қоидаларни талабага тушунарли бўлган содда тилда, кундалик ҳаёт билан боғлаб, инновацион технологиялардан фойдаланган ҳолда уларга етказишни ўрганишимиз лозим.

Юнон мутафаккири Аристотель ўз даврида “Уй хўжалигини юритиш қонун қоидалари” [5,29] - деб таъриф берган “Иқтисод” тушунчасини иқтисодчи олим Ш.Ш.Шодмонов “Чекланган ресурслар шароитида, чексиз эҳтиёжларни қондириш мақсадида, товар ва хизмат яратиш жараёнида вужудга келадиган иқтисодий ҳодиса ва жараёнларни, қонун қоидаларни ва иқтисодий муносабатларни бирлаштирувчи тизим” [5,32-33] деб таъриф берган. Бугунги замон талабларидан келиб чиқиб, олимларимизнинг фикрларини умумлаштирган ҳолда биз “Иқтисод - рақамли технологиялардан фойдаланган ҳолда иқтисодий фаолият билан шуғулланиш жараёнида вужудга келувчи иқтисодий муносабатлар ва қонун-қоидаларни бирлаштирувчи тизим” деб таъриф беришимиз мумкин.

“Иқтисод” тушунчасини таърифи замон талабига кўра кундан кунга ўзгарар экан, бу тушунчаларни талабаларга етказиш усул ва воситалари ҳам ўзгариб, замонга мослашган ҳолда оптималлашиб бориши лозим. Қайси тушунчани қандай усул ва восита ёрдамида талабага етказишни тўғри танлаш учун ҳар бир иқтисодчи – педагог дарс турлари (маъруза, амалий)га мос қилиб, дарсда белгиланган мақсаддан келиб чиққан ҳолда танлаши ва талабага етказиб уларда шу тушунча борасидаги билим ва кўникмаларини шакллантириши лозим.

Мисол: “Бозор тушунчаси ва унинг функциялари, бозор турлари” мавзусини куйидагича ўтиш мақсадга мувофиқдир:

Дарс мавзуси: “Бозор тушунчаси ва унинг функциялари, бозор турлари.”

Дарс мақсади: талабаларга бозор, унинг мазмуни ва моҳияти ҳақида маълумот бериш, бозорнинг функциялари ва бозор турлари ҳақида билим бериш.

Дарс тури: янги билимларни ўзлаштириш.

Дарс усуллари: ақлий хужум, тоифалаш жадваллари, муаммоли вазиятли топшириқлар.

Назарий-маъруза дарсларида мавзунини талабаларнинг ўз фикри ва тушунчаларидан фойдаланган ҳолда оддийдан мураккабга ўтиб сукрот техникаси ёки баҳс-мунозара каби усуллардан фойдаланиб тушунтириш мумкин. Чунки замонавий таълим анъанавий таълимдан воз кечиб ноананавий тарзда дарсларни ташкил этишни, бу дарсларда ўқитувчи билан бир қаторда талаба ҳам фаол бўлишини талаб қилади. Чунки замонавий психология анъанавий маърузаларда инсон мияси 80 дақиқадаги дарснинг атиги 20 дақиқасида юқори қабул қилиш имкониятига эга бўлиб, фаол бўлишини исботлаган. Қолган 60 дақиқадаги маъруза илм олувчи томонидан ўзлаштирилмай қолар экан. Аммо агар билим олувчи бу маърузада ўзи қатнашиб, фикр бериб фаол бўлса, унинг мияси маърузадаги 60 дақиқалик маълумотни қабул қилар экан. Демак, педагог маъруза дарсида фақат ўзи маъруза қилгандан кўра талаба билан ҳамкорликда янги билимларни ўзлаштиради, дарсда қўйилган мақсадга эришилади.

“Бозор тушунчасини “Ақлий хужум” методи билан барча талабаларнинг шу тушунча борасидаги фикрларини ўрганиб чиқишимиз ва “Илмий абстракция” ўрганиш услуби каби барча йиғилган жавоблардан хато тушунчаларни йўқ деб фарз қилган ҳолда тўғри жавоблардан фойдаланиб, тўлиқ ва мукамал таърифни бериш, бозор тушунчасининг мазмунини очиб кўрсатиш лозим. Бозорнинг моҳиятини кўрсатиб ўтиш учун унинг бажарадиган ҳар бир функцияларини муаммоли вазиятлар кўринишидаги топшириқлар асосида талабаларга етказиш мумкин. Худди шундай бозор турларини бир-биридан ажрата олишни талабаларга ўргатиш учун иқтисодчи педагог киёсий жадваллардан фойдаланиши яхши натижа беради. Замонавий педагогикада амалий дарсларни ўқишда ўқитувчи модератор бўлиб гуруҳни бошқариб-кузатиб туришини, дарсларни эса ўқувчиларни ўзи ўтказиши, ўқитувчи фақат хулоса сифатида камчиликларни кўрсатиб ўтиши талаб қилинади. Чунки минг марта эшитгандан кўра бир бор кўрган афзал, бир бор кўргандан кўра ўзи бажарган маъқул эканлигини биз Конфуцийнинг “Эшитсам - ишонаман, кўрсам - танийман, бажарсам – ўрганаман” деган фикрларидан хулоса қилишимиз мумкин.

Ҳар бир фаолиятда мотивация асосий туртки вазифасини бажаргани каби, таълимда ҳам талабалар учун мотивация ҳисобланган дарс жараёнидаги баҳоларни қўйиш ва хулоса қилишда талабанинг ўзи қатнашгани мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз, хусусан ўзига ишонган, бўйсунини хоҳламайдиган иқтисодчи-талабалар учун бу жараёнда қатнашиш улардаги қизиқиш ва иштиёқни кучайтиради. Шу билан бирга иқтисодчи – талабалар, бўлажак тадбиркорлар, бошқарувчилар мустақил равишда адолат билан қарор қабул қилишни ўрганиши учун биз ўқитувчилар бу соҳа мутахассисларини тайёрлашда уларга кўпроқ вазиятли топшириқлар, муаммоли топшириқларни бажаришига, ҳар бир муаммо ечимини топишда илмий (назарий) асосларга ёндашиб излашни ва ечимни ҳам назарий асослар ёрдамида исботлаб бериши учун шароит яратишимиз лозим. Шунингдек, муаммо ечимини амалда жорий этиш учун қарор қабул қилишда эса ҳар бир тадбиркор адолат, инсонийлик, ватанпарварлик каби туйғуларни эсдан чиқармасдан, масалага бир томонлама ёндашмасдан ҳар томонлама пухта ўйлаб қарор қабул қилишни ўргатишимиз биз иқтисодчи – педагогларнинг бурчимиз ҳисобланади.

Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. 2020 йил. 25 январ. <https://uza.uz/oz/politics/zbekiston-respublikasi-prezidenti-shavkat-mirziyeevning-oliy-25-01-2020>
2. Ўзбекистон Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепцияси. 2019 йил 8 октябр <http://uza.uz/uz/documents/o-zbekiston-respublikasi-oliy-ta-lim-tizimini-2030-yilgacha--09-10-2019>
3. Каримов И. А. Ўзбекистон буюк келажак сари. *Тошкент, 1998. 625-бет.* <file:///C:/Users/Admin/Desktop/14%20%D0%BC%D0%B0%D1%80%D1%82/2013-qobilov-iqtis-naz-uz.pdf>
4. Жўраева Т., Тожибоева Д. “Иқтисодий педагогика” - Тошкент. 2012. – 333 б <http://is.nkzu.kz/publishings/%7B3B21DBAD-4958-4DD0-B5C3-C6A3E6BDF757%7D.pdf>
5. Иқтисодий таълим ривожланишининг муаммолари ва истиқболлари Республика илмий-амалий анжуманининг илмий мақолалар ва маъруза тезислари тўплами Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 24 йиллигига бағишланади 2015 йил 25 декабрь <http://is.nkzu.kz/publishings/%7B3B21DBAD-4958-4DD0-B5C3-C6A3E6BDF757%7D.pdf>
6. Хўжаев Н., Ҳасанбоев Ж. Иқтисодий педагогика. -Тошкент. 2002.-128 б <http://moodle.pharmi.uz/intranet/Elibrary/oum/Iqsodiyot%20nazariyasi.pdf>